

Sygn. akt III CNP 21/14

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa M. Ś.
przeciwko L. P.-Z.
o wydanie nieruchomości,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 lutego 2015 r.,
na skutek skargi powódki
o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 30 października 2013 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Powódka M. Ś. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K. z 30 października 2013 r. oddalającego apelację od wyroku Sądu Rejonowego w W. z 12 października 2012 r., którym oddalono powództwo wniesione przeciwko L. P.-Z. o wydanie części nieruchomości, zabudowanej częścią budynku mieszkalnego obejmującą pomieszczenia kuchni, łazienki i ubikacji.

Skarżąca podniosła, że wyrok jest niezgodny z art. 5 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, art. 222 § 1 k.c. oraz art. 21 ust. 1 Konstytucji RP. Jako podstawę skargi wskazała naruszenie art. 5 u.k.w.h. poprzez uznanie, że nabycie nieruchomości będącej przedmiotem sporu nie podlega rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych, gdyż dotyczy oznaczenia nieruchomości w dziale I, a nie prawa własności ujawnionego w dziale II księgi wieczystej. Uprawdopodobniając wyrządzenie szkody stwierdziła, że „wydanie przedmiotowego orzeczenia spowodowało wyrządzenie szkody powódce przez utratę prawa własności części nieruchomości” i oznaczyła ją kwotą 6.000 zł.

Sąd Najwyższy zważył:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym mającym, poprzez zakwestionowanie zgodności z prawem orzeczenia, przesądzić jedną z przesłanek deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Stanowi ona nadzwyczajny, sformalizowany środek procesowy, zatem regulujące ją przepisy powinny być wykładane ściśle (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2006 r., I CNP 14/06, nie publ., z dnia 28 marca 2007 r., II CNP 124/06, nie publ., z dnia 25 marca 2009 r., V CNP 93/08, nie publ., z dnia 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08, nie publ.). Zgodnie z ugruntowanym poglądem judykatury niezgodność musi mieć charakter kwalifikowany, a nadto oczywisty. Orzeczenie niezgodne z prawem to widocznie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo wydanie w wyniku rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawnej, uchybiające ogólnie

przyjętym standardom rozstrzygnięć, któremu towarzyszy rażąco błędna wykładnia lub niewłaściwe zastosowanie prawa (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174; z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35; z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17). Oznacza to, że podstawą uwzględnienia skargi nie może być każde uchybienie przepisom prawa, nawet jeżeli wystąpiło w toku postępowania (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 r., II CNP 129/07, nie publ., z dnia 29 października 2008 r., IV CNP 45/08, nie publ.).

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 k.p.c., do elementów konstrukcyjnych skargi należą: oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, przytoczenie i uzasadnienie podstaw skargi, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne, uprawdopodobnienie powstania szkody w wyniku wydania zaskarżonego orzeczenia oraz wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w innym trybie nie było i nie jest możliwe. Samodzielnym, niezależnym od przytoczenia podstaw skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem, wymogiem tego nadzwyczajnego środka prawnego jest wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny (art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c.). Jak zgodnie stwierdza się w judykaturze i piśmiennictwie celem tej dystynkcji jest wyraźne oddzielenie elementów skargi i umożliwienie Sądowi Najwyższemu – na etapie orzekania o dopuszczalności skargi i o istnieniu podstaw (przyczyn) jej przyjęcia – dokonania oceny w tym przedmiocie. Badanie podstaw skargi jest wówczas niedopuszczalne, jako zastrzeżone do kompetencji Sądu Najwyższego, działającego w innym składzie.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego powołanie się na wystąpienie określonej szkody, bez wyraźnego i ścisłego oznaczenia i wyjaśnienia jej wysokości, bez przedstawienia przekonującej argumentacji prawnej, która mogłaby wskazywać, że rzeczywiście została wyrządzona, jak również bez powołania dowodów bądź środków uwiarygodniających twierdzenia strony w tym zakresie, samo w sobie nie jest wystarczające do przyjęcia, że spełnienia wymóg uprawdopodobnienia szkody został spełniony (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2014 r., IV CNP 33/14; z dnia 9 grudnia 2013 r., II CNP 43/13; z dnia 31 października 2013 r., III CNP 28/13 - nie publ.).

Sytuacja taka zachodzi w przedmiotowej sprawie. Skarżąca nie uprawdopodobniła wyrządzenia szkody. Twierdzenie, że polega ona na pozbawieniu jej prawa własności spornej nieruchomości oraz odwołaniu się do wartości przedmiotu sporu jest oczywiście niewystarczające. Po pierwsze oddalenie powództwa windykacyjnego nie jest tożsame z pozbawieniem prawa własności, gdyż dotyczy innego przedmiotowo rozstrzygnięcia i nie stanowi podstawy jego utraty. Po drugie między wydaniem zaskarżonego orzeczenia a powstaniem szkody musi zachodzić normalny, adekwatny związek przyczynowy, o którym mowa w 361 § 1 k.c., a skoro musi być spowodowana przez wydanie orzeczenia, to powinna zostać poniesiona później niż w dacie wydania orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2005 r., II CNP 15/05, OSNC 2006, nr 9, poz. 153, z dnia 27 lipca 2006 r., II BP 11/06, OSNP 2007, nr 15-16, poz. 223, z dnia 28 listopada 2006 r., III CNP 46/06, Biul. IC 2007, nr 12, z dnia 25 maja 2007 r., II CNP 30/07, Biul. IC 2008, nr 12). Po trzecie - nieuwzględnienie powództwa jako takie nie może być utożsamiane z wyrządzeniem szkody, której rozmiary odpowiadałyby wartości określonego w pozwie roszczenia lub nawet przekraczały tę wartość. Ja wskazuje się w judykaturze gdyby powołanie się na oddalenie powództwa miało być wystarczające dla spełnienia tego wymagania, jego wprowadzenie przez ustawodawcę traciłoby sens (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2007 r., III BP 7/07, OSNP 2009, nr 1-2, poz. 11 i z dnia 8 grudnia 2009 r., III CNP 53/09, niepubl.).

Z tych względów Sąd Najwyższy uznając, że tak oznaczona szkoda nie stanowi wypełnienia przesłanki określonej w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. odrzucił skargę powódki o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku.